

BÖLÜM 1

PEDİATRİK NÖROLOJİ HASTALARINDA ÖYKÜ

Sevgi ÇIRAKLI¹
Mehmet CANPOLAT²
Sefer KUMANDAŞ³

GİRİŞ

Öykü almak, hastalıkların tanı ve tedavisinin yönlendirilmesinde ilk ve en etkili basamaktır. İyi bir öykü doğru tanıya belirgin ölçüde bizi yaklaştırır. Sonrasında yapılacak olan fizik muayene ile birbirini tamamlar. Çocuk hastalarda, çocuğa primer bakım veren kişiden öykü alınır. Kendini güzel ifade edebilecek durumda olan çocuklarda hastanın kendisinden de bazı şikayetlerini tarif etmesi istenebilir.

Çocuk nörolojide öykü almada, sorulara öncelikle demografik bilgiler öğrenilerek başlanır. Hastanın adı, doğum tarihi, yaşı, cinsiyeti, kökeni, doğum yeri, kardeşleri varsa yaşları, hastalıkları, ebeveynlerin akrabalık ilişkisi, çocuğa bakım veren kişinin kim olduğu, ailenin sosyoekonomik düzeyi, meslekleri sorulur. Öykü alınırken, sorulara cevap veren hastanın anne ve babası ise onların da öykü sırasında göze çarpan konuşma, yürümede zorluk olup olmadığı incelenir.¹

Anamneze, hastanın semptomları ve semptomlara yönelik sorularla devam edilir. Çocuk nörolojide hastalar; nöbet, apne, senkop, baş ağrısı, hareket bozuklukları (distoni, kore),

uyku bozuklukları, ensefalopati, parezi, pleji, hipotoni, periyodik paralizi, duyuusal veya motor bozukluklar, yürüyüş problemleri ile başvurabilirler. Hastanın başvuru semptomları belirlenir ve semptomları derinleştirmeye yönelik sorular sorulur. Semptomların nasıl, ne zaman, ne şekilde başladığı, şiddetinin derecesi, eşlik eden durumlar sorgulanır. Bu şekilde bazı tanılar ekarte edilip, hastanın ön tanısı-tanıları şekillenir. Örneğin baş ağrısı ile gelen adolesan hastada baş ağrısının ne zaman ne şekilde başladığı, ne zamanlarda ortaya çıktığı, oldu mu süre olarak ne kadar sürdüğü, ağrının zonklayıcı veya sıkıştırıcı mı olduğu şeklinde karakteri, ağrının nerede lokalize olduğu, ne gibi semptomlar eşlik ettiği, ağrı öncülü bulguları olup olmadığı sorgulanarak; yaşamış olduğu baş ağrısı tipi tayin edilir. Hipotoni ile başvuran bir bebekte, hipotoninin derecesi, ailenin ne zaman farkettiği, bebeğin anne karnındaki hareketleri, ailede akrabalık olup olmadığı, ailede kas veya nöromusküler hastalık olup olmadığı soruları daha önem kazanır. Nöbet ile başvuran hastada, nöbetin şekli süresi, ilk kez olup olmadığı, ateş-gelişme geriliği öğrenme güçlüğü gibi bulguların hastada olup

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD., sevgigumusoglu@hotmail.com

² Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD., Çocuk Nörolojisi BD., drmehmetcanpolat@gmail.com

³ Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD., Çocuk Nörolojisi BD., seferkumandas@yahoo.com

- Basit eğitim becerileri? Sayma kapasitesi, vücut bölümleri bilip bilmediği gibi
 - Ailesinin komutlarını uygulayabiliyor mu?
 - Arkadaşlarıyla ortak birşeyler yapabiliyor mu?
 - Stese girdiğinde anormal el, kol hareketleri veya motor tikler olur mu?
 - Parmakucu yürümesi mevcut mu?
 - Basit sayma veya harfleri tanıma becerisi yaşına göre uygun mu?
 - Okul sosyal aktivitelerine veya eğitimsel aktivitelere rahatlıkla katılabiliyor mu?
- E) Dikkat, aktivite ve davranış problemleri sorgulanır**
- Televizyon veya okuma aktivitelerinde ne kadar dikkati uyanık durabilir?
 - <5 dk, 5-10 dk, 10-15 dk, >15 dk
 - Bireysel veya grupta birlikte hikaye dinleyebilir mi?
 - Dikkati uyanık bir çocuk mudur?
 - Gündüz rüyası görür mü?
 - Duyduğu ama dinlemediği olur mu?
 - Yeni deneyimler karşısında korkmuş veya anksiyöz müdür?
 - Diğer çocuklarla sözel kavgaları olur mu?
 - Diğer çocuklarla fiziksel kavgaları olur mu?
 - Öfkeli bir mizacı var mıdır?
 - Öfke nöbetleri görür mü?
 - Çalma huyu var mıdır?
 - Bir ödevi daha tamamlamadan sıkılıp başka ödevde geçtiği olur mu?
 - Yetenekleri ve becerileri
 - Spor, müzik, resim, akademik yetenekleri sorgulanır. Bu konuda bir programa dahil mi? Bir klupte yer alıyor mu?

KAYNAKLAR

1. Bodenstein JB, David RB, Clinical Pediatric Neurology, Neurologic History 3th edition 2009; p2- 15
2. Mathew DK, Morton MD, Pellock's Pediatric Epilepsy Diagnosis and Therapy, 4th edition, 2017;p205-239
3. Garza EJP, Jamas KC, Fenichel's Clinical Pediatric Neurology, A Signs Symptoms and Approach 8 th edition 2019;p1-45
4. Plessis AJ, Johnston MV, Aicardi's Diseases of the Nervous System of Childhood 4 th edition, 2018;p1-3